

ЗАТВЕРДЖУЮ

Школа І – ІІІ ступенів №132
міста Києва

Директор школи І-ІІІ ступенів №132
міста Києва

_____ М. Савченко
_____ 2023р.

ІНСТРУКЦІЯ № 83 з безпеки життєдіяльності до лабораторних дослідів № 6 – 14 з хімії (9 клас)

Інструкція розроблена на основі «Правил безпеки під час проведення навчально-виховного процесу в кабінеті хімії загальноосвітніх навчальних закладів», затверджених Міністерством надзвичайних ситуацій від 16.07.2012 р. № 992, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 серпня 2012 р. за № 1332/21644.

Лабораторні досліді:

№ 6 «Виготовлення моделей молекул вуглеводнів».

№ 7 «Ознайомлення із зразками виробів із поліетилену».

№ 8 «Досліди з гліцерином: розчинність у воді, взаємодія з купрум (ІІ) гідроксидом».

№ 9 «Дія оцтової кислоти на індикатори».

№ 10 «Взаємодія оцтової кислоти з металами, лугами, солями».

№ 11 «Взаємодія глюкози з купрум (ІІ) гідроксидом».

№ 12 «Відношення крохмалю до води (розчинність, утворення клейстеру)».

№ 13 «Взаємодія крохмалю з йодом».

№14 «Кольорові реакції білків».

І. Загальні положення

- 1.1. Дотримуватися загальних правил безпеки під час навчання в кабінеті хімії.
- 1.2. При виконанні практичних та лабораторних робіт керуватися вимогами “Правил безпеки під час проведення навчально-виховного процесу в кабінетах (лабораторіях) хімії загальноосвітніх навчальних закладів” ДНАОП 9.2.30.-1.06.-98.
- 1.3. Лабораторні досліді з хімії дозволяється проводити тільки в кабінеті (лабораторії) хімії.
- 1.4. Дозволяється проводити практичні роботи тільки ті, які передбачені освітньою програмою.
- 1.5. До проведення лабораторних дослідів допускаються учні, які пройшли медичний огляд та інструктаж з правил техніки безпеки.
- 1.6. Лабораторні досліді в кабінеті хімії повинні проводитися тільки в присутності вчителя хімії та лаборанта, під їхнім постійним наглядом за виконанням учнями робіт у відповідності до правил техніки безпеки.
- 1.7. Досліди, що супроводжуються виділенням шкідливих газів і пари, повинні проводитися тільки у витяжній шафі зі справною діючою вентиляцією.
- 1.8. При виконанні практичної роботи можуть бути такі ушкодження:
  - отруєння;
  - термічні опіки;
  - хімічні опіки;
  - поранення склом.

ІІ. Дії здобувачів освіти під час оголошення сигналу повітряної тривоги та інших надзвичайних ситуацій:

вдома: ідуть в найближче укриття та перебувають там до завершення повітряної тривоги, після завершення повітряної тривоги прямують до школи;

по дорозі в заклад освіти або з закладу освіти: прямують до найближчого укриття (станція метро «Теремки»);

у закладі освіти: під час сигналу «Увага! Повітряна тривога!» виконують інструкцію:

1. Слухають уважно вказівки вчителя.
2. Беруть свою тривожну валізу.
3. Не зволікають, залишають кабінет, зал, спортивний майданчик разом з іншими.
4. Заходять до укриття спокійно, без паніки, з учителем.
5. Дбають про власну безпеку та безпеку інших, контролюють свої рухи.
6. Швидко та обережно займають місце, визначене вчителем.
7. Не бігають та не кричать в укритті.
8. При необхідності звертаються за допомогою до вчителя, класного керівника.
9. Залишають укриття після сигналу «Відбій повітряної тривоги» з дозволу вчителя.
10. Повернувшись до класу, залу, спортивного майданчика налаштовуються на навчання;

у закладі освіти: під час сигналів «Увага! Замінування!», «Увага! Задимлення!» виконують інструкцію:

1. Слухають уважно вказівки вчителя.
2. Беруть свої речі.
3. Не зволікають, залишають заклад освіти разом з іншими відповідно до плану евакуації і прямують на вул. Теремківська та пр. Ак. Глушкова на відстань не менше 200 м від приміщення школи.
4. При необхідності звертаються за допомогою до вчителя, класного керівника.
5. Залишають місце перебування після усунення наслідків надзвичайної ситуації з дозволу вчителя.
6. Повернувшись до класу, залу, спортивного майданчика налаштовуються на навчання.

III. Вимоги безпеки перед початком роботи

- 3.1. Одягти спецодяг, привести його в порядок.
- 3.2. При необхідності підготувати засоби індивідуального захисту.
- 3.3. Уважно ознайомитися із змістом лабораторного дослідження.
- 3.4. Підготувати на робочому місці тільки те, що необхідне для виконання лабораторного дослідження. Приберіть все зайве.
- 3.5. Ознайомитися з правилами безпечного виконання практичної (лабораторної) роботи, пройти відповідний інструктаж.

VI. Вимоги безпеки під час виконання роботи

- 4.1. Закріплювати хімічний посуд (колби, стакани тощо) у тримачах штатива слід обережно, обертаючи його навколо осі, поки не відчується невелике затrudнення в обертанні.
- 4.2. Нагрівати хімічні реактиви для дослідів необхідно тільки у тонкостінному скляному або фарфоровому посуді. Під час нагрівання рідин не можна заглядати згори в посудину для запобігання травмам внаслідок розбризкування нагрітої речовини.
- 4.3. Залишати без нагляду запалені спиртівки, увімкнені електронагрівальні прилади не дозволяється.
- 4.4. Луги, кислоти та інші їдкі й отруйні речовини необхідно набирати у піпетку тільки за допомогою гумової груші, неприпустимо засмоктувати їдкі й отруйні рідини у піпетку ротом.
- 4.5. Усі роботи з кислотами, лугами та іншими їдкими і отруйними речовинами необхідно виконувати в спеціальному одязі.
- 4.6. Для приготування розчинів кислот, кислоти необхідно приливати у воду тонкою цівкою при безперервному перемішуванні, а не навпаки.
- 4.7. Досліди, пов'язані із застосуванням або можливим утворенням і виділенням отруйних, їдких, вибухонебезпечних речовин або речовин, які володіють запахом, виконувати тільки у витяжній шафі при працюючій загальнообмінній вентиляції.
- 4.8. Для нагрівання легкозаймистих та горючих рідин не використовувати відкрите полум'я.
- 4.9. Змішування або розведення хімічних речовин, що супроводжуються виділенням тепла слід виконувати в термостійкому або порцеляновому посуді.

- 4.10. Зливати відходи, особливо кислот і лугів тільки у спеціальну тару.
- 4.11. Під час досліду залишати робоче місце учням не дозволяється.
- 4.12. Не розливайте, не розсипайте хімреактиви на парту, підлогу.
- 4.13. Слідкуйте, щоб луг і кислота не попали на шкіру та одяг.
- 4.14. Будьте дуже уважні при роботі з кислотами та лугом. Пам'ятайте! Необережне поводження з кислотою та лугами призводить до хімічних опіків.
- 4.15. Забороняється:
- Визначати речовину на смак;
  - Відсипати та відливати хімреактиви для власних потреб;
  - Пустувати з хімреактивами, з відкритим вогнем під час виконання практичної роботи;
  - Виконувати практичну роботу без спецодягу;
  - Переносити, або навіть піднімати за шийку посудини склянки з агресивними реактивами.

V. Вимоги безпеки після закінчення роботи

- 5.1. Прибрати робоче місце. Просипані, розлиті хімреактиви не можна збирати та зсипати (зливати) в посуд з хімреактивом.
- 5.2. Зняти спецодяг, здати вчителю, або лаборанту засоби індивідуального захисту.
- 5.3. Впевнитися, що на робочому місці відсутні розлиті або розсипані хімреактиви (на парті, на сидінні, на підлозі).
- 5.4. Забороняється прибирати хімреактиви незахищеними руками, предметами особистого користування (носовою хустинкою, рукавом, полою куртки тощо).
- 5.5. Використовувати спецодяг з іншою метою (під час прибирання класних приміщень тощо), а також забирати додому учням не дозволяється.
- 5.6. Ретельно вимийте руки з милом.

VI. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

- 6.1. У разі будь-якої аварійної ситуації: нестандартній ситуації під час виконання практичної роботи, пожежі, вимкнення електроенергії, порив водогону, опалення тощо, треба негайно припинити виконання лабораторної (практичної) роботи та незаперечно виконувати всі вказівки вчителя щодо евакуації з приміщення та надання допомоги потерпілим.

Розроблено:
Вчитель хімії

Ротань Т.В.

Заступник директора з навчально-виховної роботи
(Посада керівника підрозділу – розробника)

Москун Н.В.

Узгоджено:
В.о. спеціаліста служби охорони праці закладу

Дідковська Н. В.

ПОГОДЖЕНО:
Голова ПК
школи І-ІІІ ступенів
№132 міста Києва
_____ Склема Н.Л.
29.08.2023р.